Uerba dicere ꝓphete Quare de vulua matris egreſſi
ſum vt viderē laborē ⁊ dolore ⁊ vt nō conſummarent̄
in confuſiōe dies mei Si talia loquit̄ de ſeipō quē ſctifica/
uit deus in vtero matris ſue. q̄lia loquar de meipō quē mat̄
mea genuit in pctō. ⁊ Bern̄. ait Stude cognoſcere teipſuꝫ
qꝛ multo laudabilioꝛ es ſi teipm̄ coḡſcis q̄ꝫ ſi te neglecto co
gnoueris curſus ſyderū vires herbaꝝ ꝯplexiones hominū
animaliū naturas et habueris oīm terreſtriū ſciam Attēde
ergo diligēter o hō q̇d fuiſti ante oꝛtū ⁊ quid es poſt oꝛtum
vſqꝫ ad occaſum: ⁊ quid eris poſt hāc vitā. ꝑfecto fuiſt ſpur
ciſſimū ſperma ⁊ vile ſcenū conceptus in putredine carnis
in fetoꝛe libidinis in ferуoꝛe luxurie. et qđ deterius eſt in la
be peccati Sed attēde quo cibo in vtero materno nutritus
ſis. ꝑfecto ſanguine mēſtruoſo q̇ ceſſat in femina poſt cōcep
tum. vt ex eo nutriat̄ cōceptus in vtero. qui q̇dem ſanguis
vt fertur etiam tam deteſtabil' ⁊ immūdus eſt vt eius tactu
fruges nō germināt. areſcāt arbuſta. moꝛiunt̄ herbe. amit/
tunt arboꝛes fetus. ſi canes inde comederint in rabiē effre
nātur Poſtea ploꝛās ⁊ vlulās traditus es huius mūdi exi/
lio ad laboꝛē timoꝛē ⁊ doloꝛē: ⁊ quod grauius ad moꝛtem.
Foꝛmauit ergo dn̄s deus hoīem de limo terre q̄ terra cete/
ris eſt indignioꝛ elementis. planetas aūt ex igne fecit ⁊ ſtel/
las flatus et vētos. ex aere ⁊ volucres. piſces ex aq̄. homi/
nes et iumēta facit de terra. cōſiderās itaqꝫ aquatica te vilē
inuenis. cōſiderās aerea te viloꝛē cognoſces. cognoſcēs ig
nea te viliſſimū reputabis nec valebis te parificare celeſti/
bus. nec audebis te p̄ferre terrenis te cōparans iumētis te
his ſimilimū inuenies. cognoſcens ꝙ vnus eſt hoīm et iu
mentoꝝ interitus. et eq̄lis vtriſqꝫ conditio cū nihil habeat
amplius hō iumēto. de terra oꝛta ſunt et in terrā ꝑiter reuer
tent̄. qđ ait ſapientiſſimus Salo. Sic ergo o hō quantū/
cunqꝫ nobilis diceris ad hunc mundū veniſti. nec memoꝛ
es q̄ꝫ vilis oꝛigo tui foꝛma. fauoꝛ ppl'i. ferуoꝛ iuuenilis. opeſ
qꝫ ſurripuere tibi hec. noſcere q̇d ſit hō ſi cupis. ſtellam doc
toꝛum Auguſtinū de hoc loquentē audito Heu miſer q̇d
ſum ego ſum vas ſterquilinij. concha putredinis. plenus fe

tore ⁊ horrore. cecus pauper. nudus. plurimis neceſſitatibꝫ
ſubditus ignorãs introitum et exitum meũ miſer et morta
lis cuius dies ſicut vmbra preter eunt. cuius vita ſicut lu/
na euaneſcit. ſicut folium in arbore creſcit et ſtatim marce/
ſcit ſum terra miſerie. filius ire vas aptum in cõtumeliã ge/
nitus ꝑ immundiciã viuens in miſeria moriturus in angu
ſtia Item Bern̄. Quid aliud eſt homo q̃ʒ ſperma fetidum.
ſaccus ſtercoꝝ. cibus vermiũ. ſi diligenter conſideres quod
per os et nares ceteroſqꝫ corporis meatus egrediatur. vi/
lius ſterquiliniũ nunq̃ʒ vidiſti Et Inno. papa O vilis con
ditionis humane indignitas herbas et arbores inueſtiga.
ille de ſe ꝓducunt frondes flores et fructus et tu de te len/
des pediculos et lumbricos. ille de ſe fundũt vinum. oleuʒ
et balſamum. ⁊ tu de te ſputum. vrinam et ſtercus. ille de ſe
ſpirant ſuauitatẽ odoris. et tu de te reddis abominationeʒ
fetoris. qualis eſt arbor talis eſt fructus eius. nõ eñ poteſt
arbor mala fructus bonos facere Quid aliud ẽ hõ ſm̄ for/
mam niſi arbor euerſa cuius radices ſunt crines. truncus
eſt caput cum collo: ſtipes eſt pectus cuʒ aſcellis rami ſunt
vlne cum tibiịs. frondes ſunt digiti cum articulis. homo ẽ
folium quod a vento rapit̃. ⁊ ſtipula que a ſole ſiccatur Vñ
Iob Homo natus de muliere breui viuens tp̄e replet̃ mul
tis miſeriịs qui quaſi flos egredit̃ et cito ꝯteritur et fugit ve
lut vmbra et nunq̃ʒ in eodem ſtatu ꝑmanet. Hinc et deus
inquit ad hominẽ Geneſ: iij. Quia puluis es et in pulue reʒ
reuerteris Et Iob Homine memẽto quia ſicut lutum fece
ris me et in puluerem reduces me q̇d ergo lutũ ſuperbis de
quo puluis extolleris Vnde cinis gloriaris cuius concep/
tio culpa eſt. et naſci pena labor vita mori neceſſe Cur car/
nem tuam p̃cioſis rebus impinguas et adornas. quã pau/
cos poſt dies vermes in ſepulchro deuoraturi ſunt. animã
vero tuam non ornas bonis operibus: que deo preſentan/
da eſt et angelis eius in celis. Quare animã tuam vilipen/
dis et ei carnem p̄ponis: dominã ancillari et ancillaʒ domi
nari magna abuſio eſt: O anima habes inimicum domeſti
cum amicum aduerſarium. qui malum pro bono reddit et

ſub ſpecie amicie crudelioꝛ exiſtẽs inimicus fit ⁊ hoſtis. ſcꝫ
caro tua infelix et miſera. multũ tamen tibi dilectã hanc cũ
pauiſti inimicũ contra te erexiſti. hanc cum oꝛnaſti inimicũ
cõtra te armaſti. hanc cum ferarum varijs et ꝓcioſis indu/
mentis veſtiſti. oĩbus celeſtibus indumentis te ſpoliaſti.
Conſidera te attende o hõ peccatoꝛ q̃d eris poſt hanc vi/
tam. eris reuera cadauer miſerũ et putridum et cibus ver/
miũ inſpice coꝛpa eoꝝ q̃ moꝛte coꝛpoꝛis hinc exierunt. et ni
hil inuenies in eis niſi cinerẽ et vermẽ fetoꝛẽ et hoꝛroꝛẽ. qḋ
tu es illi fuerunt. et quod ipſi ſunt tu eris. homines fuerunt
ſicut tu. comederunt biberunt riſerunt duxerunt in bonis
dies ſuos et in puncto ad inferna deſcenderũt: hic caro eoꝝ
vermibus et illic anima eoꝛum deputatᷣ in igne donec cur/
ſu infelici tranſacto ſumpiternis inuoluantᷣ incendijs: q̃ ſo
cij fuerunt in vicijs. Quid ꝓfuit inanis gl'ia. vna pena ipli
cat quos vnus amoꝛ in crimine ligat. quid pꝛofuit illis bre
uis leticia mundi. potẽtia. carnis voluptas: falſe diuitie. ma
gna cõcupiſcentia. vbi riſus. vbi iactantia: vbi arrogantia
de tanta leticia. quãta triſticia poſt tantillã voluptatem. taꝫ
grauis miſeria. de illa exultatione ceciderunt in grauẽ rui/
naꝫ ⁊ magna toꝛmenta. Quicquid illis accidit tibi accidere
poteſt. qꝛ homo es homo de humo humus de limo. limus
de terra. de terra venis et in terraꝫ reuerteris. quãdo veniet
moꝛieris: ſed incertum eſt qñ quomodo vel vbi q̃m moꝛs te
vbiqꝫ expectat. tu quoqꝫ ſi ſapiens fueris vbi eam expecta/
bis. De iſtis quippe mundi amatoꝛibus ait Yſidoꝛus: Dile
ctiſſimi penſare debemus q̃ꝫ breuis eſt mõdi felicitas q̃ꝫ mo
dica eſt huius ſecl'i gratia q̃ꝫ caduca q̃ꝫ fragilis tempoꝛalis
potentia dicat qui poterit vbi ſunt reges vbi ſunt pꝛincipes
impatoꝛes: vbi rerum locupletes vbi potẽtes ſeculi vbi di/
uites mundi. quaſi vmbꝛa trãſierunt et velut ſomnium eua
nuerunt queruntᷣ et non ſunt. Quid dicemus adhuc reges
obierunt et pꝛincipes moꝛtui ſunt. multi tamẽ putabãt diu
viuere et quaſi nunq̃ꝫ a moꝛte cadere de pꝛeſenti vita. Certe
non ſic impij non ſic. vos autem ſicut homines moꝛiemini.
et ſicut vnus de pꝛincipibus cadetis: Sed de conditiõe ho

minis poſt mortem. hec inquit beatus Bernardus. Quid
fetidius humano cadauere. quid horribilius homine mor/
tuo. cuius in vita erat gratiſſimus amplexus. fit em̄ in mor
te horribiliſſimus aſpectus. ideo ſubdit poſt hominem ver
mis. poſt vermem fetor et horror. Quid ergo proſunt diui/
tie. quid delicie. quid honores. diuitie non liberant a morte
nec delicie a vermibus. nec honores a fetore. Item ad ideꝫ
inquit Criſoſto. Quid profuit illis qui in luxuria corporis
et preſentis vite voluptatibus vſqꝫ ad vltimum diem ꝑmā
ſerunt intuere nunc ſepulchra eorum. vide ſi eſt aliquod ia/
ctantie veſtigium ſi aliqua diuitiarum vel luxurie ſigna co
gnoueris. require nunc vbi veſtes et ornamenta pulcherri/
ma. vbi nunc eſt ſpectaculorum voluptas vel aſſeclaꝝ tur/
be et conuiuaꝝ. ceſſit epulantia riſus. iocus. et immoderata
atqꝫ effrenata leticia quo abijt. quo receſſit. vbi illa nunc et
vbi ipſi. quis finis vtrorumqꝫ: intuere diligenter attende ꝓ
pius ad ſingulorū ſepulchra vides cineres ſolos et fetidos
vermium reliquias. recordare ergo hunc omnium eſſe fineꝫ
etiam ſi in leticia et delicijs. etiam ſi in labore et in contume
lioſaꝫ tranſegerunt hic vitam vtinam circa hec vigil medi
tanſqꝫ verſeris. Sed infelices quippe filij Adaꝫ omiſſis ve
ris et ſalutaribus ſtudijs caduca potius et tranſitoria que/
runt. ſi tu kariſſime ruminans in corde vtilitatem tuā et mi
ſeriam ſcd̄m exteriorem hominem. ſectare humilitatem. fu/
ge ſuperbiā ſciens ꝙ ſuperbia eſt ſignum quo dyabolus di
ſtinguit ſuos ab alijs. Unde dicit Iob. xv. Ipſe eſt rex ſu/
per omnes filios ſuperbie. et vt inquit beatus Gregorius.
Crudeliſſimum reproborum ſignum ſuperbia. electoꝝ hu/
militas. quod ſi quis habeat cognoſcitur ſub quo rege ſit.
vel militet ſcilicet chriſto vel dyabolo. Unde dicit Iſido/
rus Anima ſuperbi a deo relinquitur et fit demonum ha/
bitaculum. Eccleſiaſtes. Odibilis deo et hominibus ſuꝑ/
bia vt patet Suꝑbia em̄ lucifeꝝ de celo eiecit. adam de pa/
radiſo repulit: pharaonē et exercitū eius ſubmerſit: Saul de
reḡ eiecit: nabuchgonoſor in beſtiā trāſmutauit. ꝓpt̄ ſuꝑbiā
antiochus vile mortuus eſt herodes ab angelo ꝑcuſſus